

rectos, in figuram Christi, qui in sacra Scriptura lapis angularis dicitur; 2° planus et non informis, ut in quacumque parte signum crucis sculpi possit; 3° e saxo vivo vel ex latere, sed rationibus mysticis convenientius e saxo vivo (1).

5. Ante crucem pridie positam præparatur tapetum, et super eo ex una parte mensa, alba mappa cooperta, in qua disponuntur necessaria ad functionem, videlicet ipse lapis primarius, vas aquæ benedictæ cum aspersorio, culter, indumenta celebrantis et superpellicea pro clericis.

6. Diaconus et subdiaconus non assistunt, quia horum in rituali nulla fit mentio; plures autem adesse debent clerici, superpelliceis induti, quorum duo assistunt celebranti, eique ministrant, alii autem cantorum officio funguntur.

7. Aqua, si opus sit, et lapis benedicuntur apud mensam; reliqua autem generaliter dicuntur ante crucem pridie positam.

Quando ecclesia dedicanda est, non sub vocabulo alicujus sancti, sed mysterii, ut s. Crucis; tunc oratio *Domine Deus, qui licet caelo et terra*, legenda est *Beatae Mariæ semper virginis, omniumque Sanctorum intercedentibus meritis* (2).

8. Dubitatur, quot cruces in lapide sculpendæ sint: sed cum rubrica præscribat, signum crucis sculpendum esse *per singulas partes*, et cum sex sint ejusdem partes, scilicet superior et inferior, quatuorque partes laterales; sex etiam cruces in eo sculpendæ sunt, scilicet in cujusque partis medio, ad singulam crucem repetendo *In nomine Patris, et Filii, et Spiritus sancti. Amen*, et trina signa crucis faciendæ.

Non est opus, ut benedicens cultro violenter utatur ad cruces sculpendas, quia sufficit, ut signa sculpta leviter appareant. Verum cum signa leviter sculpta facile deleantur. prævie sculpi possunt; ita ut benedicens tantum præstet servilem manuductionem cultri per signa jam sculpta (3).

(1) Vid. Baruffaldus n. 24 et Cavalieri n. 7, locis cit.

(2) S. R. C. 11 Martii 1871, n. 5476, III.

(3) Baruffaldus loco cit. n. 57 et seq.

Licet rubrica sola signa crucis in lapide sculpenda præscribat; propterea tamen vetitum non est, in eo etiam sculpi fundatorum nomina, positionis annum, aliaque ejusmodi, quæ ad futurorum temporum instructionem deservire valent.

Non refert, quod cruces sculptæ cæmento obstruantur, quia mysterium equidem non obliteratur.

9. Litanie ordinariæ omnium sanctorum dicendæ sunt ut in breviario, genibus flexis, sine orationibus in fine positis; adeoque usque ad *Kyrie eleison* inclusive, sed sine *Pater noster* et sine reliquis, uti fit in benedictione ecclesiæ.

10. Lapis ponitur in fundamento, non quidem in loco, ubi altare esse debet, cum ibi crux figatur, sed in angulo superiori ecclesiæ ædificandæ. ita ut utrumque jungat angulum (1).

11. Sacerdos tangit, et ponit ipsum primum lapidem in fundamento: ad quod sufficit, quod sacerdos manum lapidi applicet, dum interim a cæmentario aliisque pro lapidis magnitudine elevatur et collocatur, sacerdote semper prosequente iter lapidis, et manu eundem tangente, donec in fundamento collocatus fuerit. Sacerdos lapidem sinistra tangit, ut dextra super eum præscripta crucis signa in ejus positione efformare valeat (2). Si opus fuerit, lapis ope resticulæ in fundamentum demitti potest (3).

RITUS BENEDICENDI NOVAM ECCLESIAM SEU ORATORIUM
PUBLICUM.

299. 1. Notandum hic tantum agi de ecclesiis et oratoriis publicis, quæ in usum perpetuum cultus divini eriguntur. Oratoria enim et loca, quæ pro aliquo tempore ad cultum destinantur, hac benedictione, quæ constitutiva et perpetua

(1) Baruffaldus loco cit. n. 32.

(2) Cavalieri loco cit. n. 9.

(3) Martinucci lib. 4, cap. 13.

est, ut dictum est n. 291, non benedicuntur; neque oratoria privata hoc ritu pro publicis oratoriis præscripto unquam benedicuntur (1); benedici tamen possunt benedictione loci vel domus novæ, quæ habetur in rituali Romano et in fine missalis, et privatim fieri potest a quolibet sacerdote et quocumque tempore (2).

2. Ecclesia benedicenda debet esse nuda et vacua quoad scamna, sedes, et omnia amovibilia; et pariter altaria nuda, sine antependio, candelabris, aliisque ornamentis, excepta unica altaris icone, quæ toleratur ob difficultatem illam statim apponendi post benedictionem pro missæ celebratione Populo etiam vacua esse debet usque ad missam.

3. Ad hanc benedictionem instituitur processio ad principalem ecclesiæ seu oratorii januam, in qua præcedit deferens aquam benedictam, deinde crucifer medius inter ceteros; sequuntur clerici superpelliceis induti, et ultimo celebrans in medio ultimorum ecclesiasticorum et assistentium, indutus amictu, alba, cingulo, stola et pluviali albi coloris, qui est habitus solemnus benedictionis, et a rituali Romano in similibus præscribitur. Diaconus et subdiaconus non adhibentur (3). Hæc processio non egreditur ex ecclesia benedicenda, sed ex alia, quæ in vicinia habetur, et alias ab honesto et opportuno loco.

4. Providendum est, ut ecclesia exterius libere circumiri et circumdari possit: si tamen ob annexas fabricas vel alia impedimenta id fieri nequeat, sufficit, ut circumdetur per illas partes, per quas aditus datur, ritusque et cæremoniæ servantur, in quantum fieri potest; prout S. R. Congregatio sæpius permisit in ecclesiæ consecratione, etiam sine ulla requisita dispensatione aut facultate (4).

(1) S. R. C. 11 Mart. 1820, n. 4415-4565, 10.

(2) Gardellini in dec. cit.

(3) Vid. n. præc. 298 ad 6.

(4) 30 Sept. 1596, n. 99, in supplem. et 19 Sept. 1665, n. 2196-2343, 1. Ita etiam Baruffaldus, tit. 72, n. 46, et Cavalieri, tom. IV, dec. 190, n. 6. Vid. Prax. Pontif. tom. 3, n. 377.

Circumeundo ecclesiam exterius benedicens aspergit parietes exteriores in superiori parte et in fundamentis, seu in partibus inferioribus fundamentis proximis, cum aqua benedicta ordinaria benedictione, interim dicens antiphonam *Asperges me*, eamque repetens, quamdiu aspersio duraverit (1). Clerici interea psalmum *Miserere* alternatim dicunt.

Hæc aspersio fit cum aspergillo ex herba hyssopi; si autem hæc herba inveniri nequeat, alia adhiberi potest herba (2), quæ tamen in sacris ritibus est admissa, saltem in veteri testamento, cujusmodi sunt ruta, absinthium, lactuca agrestis, origanus, serpyllum, verbena, ocymus.

5. Antiphonæ *Asperges me*, et *Benedic Domine* integræ dicuntur ante et post psalmum. Ante psalmum benedicens illas tantum inchoat cum aspersione, et clerici easdem prosequuntur (3).

6. Primus assistens celebrantis dicit *Flectamus genua*, et alter respondet *Levate*.

Si ecclesia seu oratorium benedicatur in honorem alicujus mysterii, oratio *Domine Deus* recitatur hoc modo: *beatæ Mariæ semper virginis, omniumque Sanctorum intercedentibus meritis*, ut dictum est n. præc. 298 ad 7.

Ecclesiam intrantes litanias decantant, procedunt ad altare majus ibique genuflectunt.

Infra litanias, dum sacerdos benedicit ecclesiam et altare, non se vertere, sed elevata manu amplum signum crucis in aere versus altare formare debet.

Not. quamvis, ut dicitur in rubricis ritualis Romani, sacerdos ecclesiam et altare hic benedicat, præterea tamen requiri formalem altaris consecrationem, vel saltem altare portatile consecratum, ut missa licite celebrari possit (4).

7. Infra benedictionem interiorem ecclesiæ benedicens repetit antiphonam *Asperges me*, quousque aspersio dura-

(1) Cavalieri loco cit. n. 4.

(2) Baruffaldus n. 57, et Cavalieri n. 5, locis cit.

(3) Baruffaldus n. 64, et Cavalieri n. 4, locis cit.

(4) S. R. C. 22 Jan. 1707, n. 3613-3762, 3.

verit; et interim clerici dicunt tres psalmos *Ad Dominum cum tribularer*, etc. Si processio ante finem psalmorum terminetur, omittitur quod remanet, et tantum subditur *Gloria Patri*, cum repetitione antiphonæ; si autem psalmi pro toto ecclesiæ circuitu non sufficiant, alii adjungi possunt ex psalmis gradualibus, qui illos tres subsequuntur, quotquot sufficiunt, in quorum fine dicitur *Gloria Patri*, et antiphona repetitur (1).

8. Dicta oratione post interiorem ecclesiæ aspersionem, populus ecclesiam ingreditur, clerici altare præparant, et interim sacerdos paramenta ad missam celebrandam induit.

Missæ dicitur de tempore occurrenti vel de sancto, uti rituale præscribit, scilicet de tempore vel de sancto, de quo fit officium, si dies votivam solemnem pro re gravi excludit; alias dicitur votiva solemnis de sancto in cujus honorem ecclesia est benedicta (2) sed nunquam de dedicatione, quæ tantum ecclesiæ consecrationi convenit. Missa ab ipso benedicente ecclesiam vel ab alio sacerdote dici potest.

RITUS BENEDICENDI NOVUM CŒMETERIUM.

300. Cœmeterium licet ecclesiæ contiguum non benedicatur benedictione ecclesiæ, sed specialiter est benedicendum. Aliud autem est de reconciliatione; per reconciliationem enim ecclesiæ reconciliatur et cœmeterium contiguum.

Si cœmeterium ampliatur per loci additionem, pars addita benedicenda est, antequam sepulturæ inserviat, sive pars addita sit major sive minor, nisi tam modica sit, ut considerari non debeat. Si pars addita major sit, liquet eam esse benedicendam, quia hæc pars major non est benedicta, et per adjunctionem parti minori benedictæ factam, benedicta non fit, cum pars minor non trahat ad se majorem. Si autem

(1) Baruffaldus n. 79, et Cavalieri n. 9, locis cit.

(2) S. R. C. 23 Febr. 1884, n. 5907, 2.

pars addita minor sit, equidem benedicenda est, quia per adjunctionem etiam non fit benedicta: si enim benedicta fieret, id foret, vel quia parti benedictæ commiscetur, sicut aqua vel oleum non benedictum admiscetur aquæ vel oleo benedicto, et modo in minori fiat quantitate, totum fit benedictum; vel quia cum parte benedicta unum totum efficit, sicut ecclesia, cui minor pars additur, est et manet benedicta seu consecrata, quatenus fit unum totum, cujus major pars est benedicta seu consecrata, et hæc trahit ad se minorem. Neutrum autem de cœmeterio dici potest, quia pars non benedicta non commiscetur cum parte benedicta, sicut aqua cum aqua, et oleum cum oleo; neque unum totum cum parte benedicta efficit; sed ipsa pars non benedicta, omnino distincta et separata manet, ut clare probatur 1° ex supposito contrario, videlicet, si major pars non benedicta una vice addatur minori parti cœmeterii benedicti, non obstante hac additione majoris partis non benedictæ, pars minor benedicta non desinit esse benedicta; quia hæc pars in statu permanet, in quo fuit benedicta, et regula generalis est, rem benedictam non amittere benedictionem, quamdiu in eodem statu permanet; si autem in hoc casu pars minor benedicta, non desinat esse benedicta, profecto admittendum est in casu contrario, partem minorem non benedictam, si addatur majori parti benedictæ, etiam non fieri benedictam. 2° Id liquet et probatur ex cœmeterio, quod muris, fossis aut sepibus ita conclusum est, ut quasi unum totum constituat, et in quo tamen aliqua pars vel etiam plures non benedictæ reservantur. Dictum est supra, *nisi pars addita tam modica sit, ut considerari non debeat*; in hoc enim casu admittendum est, majorem partem trahere ad se minorem. Quanta autem talis pars esse possit, morali judicio æstimandum est (1).

301. 1. *Pridie ponitur in medio cœmeterii lignea crux, alta ad staturam hominis, scilicet nuda sine imagine Crucifixi, in cujus summitate et extremis brachiis accommo-*

(1) Baruffaldus tit. 74, n. 11.

dantur cuspides ferrei ad candelas imponendas. Una tantum crux ponitur in medio cœmeterii, dum benedictio fit a sacerdote, et non quinque ut in officio pontificali. Crux potius figitur in terra, quam super mensam ponitur (1).

2. Ante ipsam crucem in terra figitur paxillus seu parvus palus ligneus, altus ad cubitum unum, qui in summitate tridens esse debet ad figuram crucis informis cum ferreis in quocumque tridentis ramo cuspidibus, aptis ab affigendas tres candelas (2).

3. Benedicens sacra paramenta in sacristia induit, si cœmeterium sit ecclesiæ contiguum, vel tantum parum distet, et alias ad mensam in loco opportuno.

In processione ad cœmeterium præcedunt deferens aquam benedictam et thuriferarius, deinde crucifer medius inter ceroferarios, sequuntur alii clerici superpelliceis induti, et ultimo sacerdos benedicens (3).

4. Adhibetur aqua benedicta ordinaria benedictione, et etiam aspergillum consuetum, quia aliud non exprimitur in rituali Romano; juxta Baruffaldum tamen (4) et Cavalieri (5) aspergillum ex herba hyssopi convenienter adhibetur, quia par est ratio benedictionis ecclesiæ et cœmeterii. Aspersio crucis prout in similibus videtur facienda per modum crucis, sed non reliquæ aspersiones per circuitum, quæ incedendo fieri possunt a dextris et a sinistris, ita quidem, ut cœmeterium totum et ubique aspergatur.

5. Candelæ accensæ ab initio benedictionis ponuntur super paxillum, quia hic vere incipit benedictio in nomine ss. Trinitatis, et crux, cui deinde affiguntur, nondum est benedicta (6). Tandem in crucis summitate ponuntur ad significandum lucem æternam lucere fidelibus ibidem sepe-

(1) Cavalieri tom. IV, dec. 192, n. 5.

(2) Baruffaldus loco cit. n. 18.

(3) Cavalieri loco cit. n. 6.

(4) N. 28.

(5) N. 6, loc. cit.

(6) Baruffaldus loco cit. n. 17 et 30.

liendis, per meritum Christi in cruce passi. Istæ candelæ, benedictione etiam peracta, non extinguuntur, sed relinquuntur accensæ, donec totaliter absumantur, ut inde edoceamur, venerationem loci perpetuo durandam esse (1).

6. Litaniam ordinariam omnium sanctorum ut in breviario, dicuntur usque ad *Kyrie eleison* inclusive, ut in benedictione ecclesiæ: et cum dicendæ sint genibus flexis, convenit, ut tapetum super terram sternatur.

7. In fine benedicens crucem triplici ductu incensat; et deinde aspergit, non ipsam crucem, a qua discedit, sed cœmeterii terram, per quam transit in via, dum ordine quovenerat, redit ad sacristiam seu locum, ubi paramenta assumpserat (2).

Not. 1. hic tantum actum esse de ritu benedictionis cœmeterii in rituali Romano descripto, qui semper servandus est, dum a sacerdote cœmeterium benedicitur, non autem de ritu pontificali, qui Episcopis proprius est, et a simplici sacerdote usurpari nequit.

Not. 2. brevitatis causa prætermitti ritum reconciliationis ecclesiæ benedictæ et cœmeterii, tum quia casus raro occurrit, tum quia ex dictis de benedictione ecclesiæ et cœmeterii colligi potest, quænam in istis casibus sint servanda et notanda.

Not. 3. ecclesiam, quæ militaribus stationibus et excubiis per biduum inservivit, censerî profanatam, et *ad cautelam esse reconciliandam* (3).

RITUS ABSOLVENDI ET BENEDICENDI POPULOS ET AGROS
EX APOSTOLICÆ SEDIS INDULTO.

302. Hæc absolvendi et benedicendi formula adhibetur, dum non una persona tantum, sed integer populus ac locus

(1) Baruffaldus n. 38 et seq. Cavalieri n. 9, locis cit.

(2) Cavalieri loco cit. n. 9.

(3) S. R. C. 27 Feb. 1847, n. 4924-5077.

ab excommunicatione, suspensione, interdicto aliisque poenis, quas populus contraxit, est absolvendus; ejusque agri, qui ob interdicti causam steriles effecti erant, benedicendi sunt (1). Longiorem explicationem vid. apud Catalanum et Baruffaldum hoc loco.

METHODUS INDICATIONIS PRÆMITTENDÆ PONTIFICIÆ BENEDICTIONI STATIS DIEBUS SUPER POPULUM ELARGIENDÆ: RITUSQUE IN EA SERVANDUS A REGULARIBUS, QUIBUS A S. SEDE HUIJUSMODI FACULTAS INDULTA EST, VEL INDULGEBITUR.

303. 1. Ritus in hac benedictione a regularibus servandus dicitur, quia Clemens XIII in Constitutione *Inexhaustum* tertio Nonas Septembris 1762 facultates dandi benedictionem papalem revocavit, servando tamen facultates eandem benedictionem impertiendi aliquibus regularibus ordinibus concessas (2). Hæc tamen facultas aliis etiam sacerdotibus sæcularibus sæpius conceditur, uti 14 Junii 1862 concessa fuit omnibus parochis et rectoribus totius Belgii, scilicet semel illo anno impertiendi benedictionem Apostolicam post missarum solemniam, juxta formam consuetam (3).

2. Benedictio Summi Pontificis nomine impertienda, ab omnibus regularibus danda est cum formula approbata in Constitutione Benedicti XIV. *Exemplis prædecessorum*, 19 Mart. 1748 (4).

Regulares tenentur in omnibus ritum ibidem a Benedicto XIV, præscriptum servare, sicut præcipit et mandat Clemens XIII in Constitutione citata. Hic ritus est ille, qui hoc loco in rituali præscribitur. Regulares igitur tenentur

(1) Catalanus in rit. Rom. tit. 8, cap. 33, n. 2.

(2) Vid. decr. S. Cong. Indulg. 6 Nov. 1764, *Tarvisina* apud Prinziavalli n. 264.

(3) Collectio epist. pastoral. diœc. Mechl. tom. 3, fol. 591.

(4) Decret. SS. D. N. Leonis XIII, *Quo Universi* VII Jul. 1882, n. 5845.

stolam et superpelliceum induere, benedictionem dare, non ex suggestu, sed ad altare, etc.

Regulares facultate eam benedictionem elargiendi uti non possunt sine scientia et permissione Episcopi diœcesani seu loci Ordinarii in scriptis impetranda ante annuntiationem benedictionis, et saltem triduo ante diem benedictionis (1).

« Facultate, quæ ex indulto Sedis Apostolicæ nonnullis » ordinibus regularibus competit, dandi pontificiam benedictionem statutis anni diebus, regulares uti dumtaxat » possunt in ecclesiis suorum conventuum » (2).

3. Episcopi in duabus solemnitatibus, in quibus ex speciali facultate benedictionem Papalem impertiunt, eam elargiri tenentur post missam solemnem, quam ipsimet celebrant; ita ut, si celebrare non valeant, pro illa die et vice censeri nequeant præditi auctoritate populo benedicendi (3). Item Benedictus XIV in litteris Apost. 19 Mart. 1748, in quibus ritus hujus benedictionis præscribitur, loquens de Abbatibus adjungit, eos sane hoc privilegio uti non posse, nisi postquam sacrum solempne aut vespas in ecclesia peregerint. Si in particularibus concessionibus missarum fiat mentio, ut in facultatibus parochis et rectoribus Belgii concessis 14 Junii 1862 (4), ille qui benedictionem impertit, similiter eam elargiri tenetur post missam solemnem, quam ipsemet celebrat.

4. Facultas elargiendi benedictionem Papalem, subdelegari non potest (5), nisi subdelegandi facultas in indulto concessa fuerit (6).

5. Benedictio papalis, seu Summi Pontificis nomine impertienda, dari potest non nisi bis in anno, et nunquam

(1) Clem. XIII in litt. cit. 30 Aug. 1763.

(2) S. C. Indulg. 4 Feb. 1754, *Urbis et Orbis*, n. 212.

(3) Vid. Praxis Pontific. tom. 1, n. 210.

(4) Litteræ pastorales diœc. Mechl. tom. 3, fol. 591.

(5) S. C. Indulg. 22 Mart. 1763, n. 256.

(6) S. C. Indulg. 9 Jan. 1770, n. 344.

eodem die et in eodem loco, ubi Episcopus eam impertit (1) neque bis in die (2).

304. *Ritus hujus benedictionis.* Primo admonendus est populus, ut in rituali hoc loco præscribitur. Die et hora statutis, populo in ecclesia congregato, legendæ sunt integræ litteræ Apostolicæ lingua latina, et deinde lingua vernacula, nisi speciale habeatur indultum Pontificium (3). Tum populus ad suorum scelerum detestationem pio brevique sermone excitandus est. Postea sacerdos delegatus, stola et superpelliceo, non autem aliis paramentis, indutus, nullis circumstantibus seu assistentibus sacris ministris, benedictionem elargitur, ut in rituali præscribitur.

Versus et orationes procul dubio vel simpliciter recitari vel cantari possunt. Omnes, etiam *Dominus vobiscum* et *Oremus*, dicuntur manibus junctis, nisi sacerdos librum teneat. Dicta oratione sacerdos ad altare ascendit, in medio debita facta reverentia, accedit ad cornu epistolæ, ibique conversus ad populum, benedictionem elargitur, manu dextra extensa faciens signum crucis, dum dicit *Pater et Filius et Spiritus Sanctus*. Juxta Cavalieri (4) sacerdos stans in cornu epistolæ, facie versa ad altare dicit *Benedicat vos omnipotens Deus*, interim oculos elevans, manusque extendens et elevans ut ad benedictionem in fine missæ, ac deinde conversus signat populum, dicens *Pater*, etc.

RITUS BENEDICTIONIS APOSTOLICÆ IN ARTICULO MORTIS
A SACERDOTIBUS AD ID DELEGATIS IMPERTIENDÆ.

305. De hac benedictione edidit Benedictus XIV, 5 Aprilis

(1) SS. D. N. Leo XIII in Brevi cit. 7 Julii 1882, n. 5845.

(2) S. R. C. 11 Sept. 1790, n. 4294-4443, *pro Priore conventus S. Augustini*.

(3) Vid. Praxis Pontif. tom. 1, n. 210, 6.

(4) Tom. 4, dec. 388, n. 6.

1747 Constitutionem *Pia Mater*, quæ pro regula in hac benedictione servanda est.

In hac Constitutione Benedictus XIV inter alia statuit : 1° Episcopos, qui ecclesiis præficientur, aut ad aliarum ecclesiarum regimen transferentur, obtenturos esse facultatem impertiendi benedictionem cum indulgentia plenaria fidelibus in articulo mortis constitutis, ad omne tempus, quo adeptum semel Ecclesiæ regimen obtinebunt, adjecta etiam facultate subdelegandi, quatenus facultatem prædictam petierint (1). 2° Episcopos facultatem habere subdelegandi in suis civitatibus unum aut plures sacerdotes, quotquot pro numero animarum necessarios esse prudenter judicabunt, et in diocesis omnes parochos speciatim ruri degentes (2). Non requiritur, ut hujusmodi delegatio singulis fiat speciatim et in scriptis, licet consultius sit, si personis speciatim et per scriptum tribuatur (3). Sacerdotes deputati et subdelegati ab Episcopis pro eorum arbitrio et prudentia removeri, aliique in eorum locum subrogari possunt. 3° Indulta Episcopis concessa non expirari per mortem summi Pontificis concedentis, nec subdelegationes per Episcopi subdelegantis cessum aut decessum; sed perseverare usque ad superventum novi Præsulis, cujus arbitrio confirmari aut revocari possunt. Hæ tamen subdelegationes, si successor non revocet, censentur confirmari (4).

Quoad prælatos inferiores territorium separatum habentes, item quoad vicarios capitulares vid. Cavalieri (5).

Vicarius generalis non gaudet facultate subdelegandi ad benedictionem Apostolicam cum indulgentia plenaria in articulo mortis, quamvis Episcopus eandem a sede Apostolica impetraverit, quia hoc non est de ordinaria potestate ad rectam necessariamque animarum administrationem ordi-

(1) Vid. Cavalieri, tom. 4, c. 27, dec. 2.

(2) S. C. Indulg. 23 Sept. 1775, n. 237, 8; 23 Nov. 1878, n. 440.

(3) 23 Nov. 1878, n. 440, 3.

(4) Cavalieri loco cit. dec. V, n. II.

(5) Loc. cit.